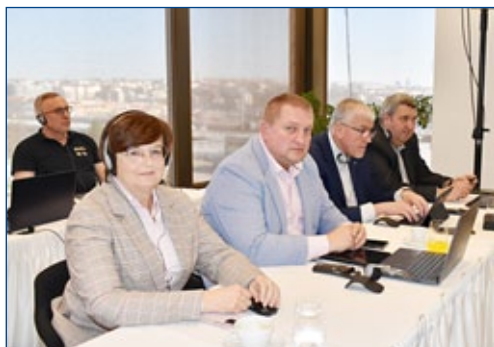

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

■ Z jednání NeRV OSŽ	str. 2
■ Odbory a ekonomika	str. 3
■ Vedení NeRV informuje	str. 4
■ BOZP	str. 5
■ Školení inspektorů BOZP	str. 5
■ Změny v zákoníku práce	str. 6
■ Setkání v Pardubicích	str. 7
■ SON	str. 8
■ O zdraví...	str. 10
■ Velikonoce – svátek jara	str. 11
■ Tip na výlet či dovolenou	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

V PRAZE JEDNAL ŘÍDICÍ VÝBOR ŽELEZNIČNÍ SEKCE ITF

OSŽ hostilo zástupce železničních odborových svazů z celého světa

Ve dnech 3.–4. dubna 2025 se v Kongresovém centru Praha uskutečnilo jednání Řídicího výboru Železniční sekce Mezinárodní federace pracovníků v dopravě (International Transport Workers' Federation – ITF). Téměř tři desítky zástupců železničních odborových svazů z celého světa se v Praze sešly k prvnímu jednání po kongresu ITF, který se konal v říjnu 2024 v marocké Marrákeši. Hlavní body řídicího výboru se týkaly především pracovního programu a priorit Železniční sekce ITF na období 2024–2029.

Ze zdravotních důvodů se bohužel jednání nezúčastnil nově zvolený prezident Julio Adolfo Sosa z Argentiny, jednání výboru řídil první viceprezident sekce Rajasridhar Canjeevaram Ananthkrishnan z Indie.

Zasedání výboru se zúčastnila za Odborové sdružení železničářů PhDr. Helena Svobodová, která je jeho členkou, a dále jako hosté předseda OSŽ Mgr. Martin Malý, první místopředseda OSŽ a předseda PV OSŽ ČD Cargo, a.s., Radek Nikola, místopředseda a předseda PV OSŽ při ČD, a.s., Štěpán Lev, místopředsedkyně OSŽ a předsedkyně

NeRV Bc. Renata Dousková a tajemník PV OSŽ SŽ, s.o., Miroslav Maincl.

Během jednání dostal prostor předseda OSŽ Martin Malý vystoupit s prezentací o vývoji odborů v České republice na železnici a konkrétně v Odborovém sdružení železničářů. Nastínil průběh kolektivního vyjednávání se zaměstnavateli, vytíženost osobní i nákladní dopravy na železnici, zastoupení soukromých dopravců na českém trhu a ochotně odpovídal na dotazy členů ITF.

Po skončení prvního jednacího dne byli, v rámci oslav 35 let OSŽ, účastníci zasedání pozváni na soukromou projížďku moderní tramvají pražské MHD centrem města Prahy a poté na slavnostní večeři v prostorách strahovského pivovaru Sv. Norbert, kde se setkali se zástupci zaměstnavatelů. Zahraniční hosté strávili čas se zástupci zaměstnavatelů v přátelské atmosféře a ocenili jejich otevřený a vstřícný přístup k odborovým zástupcům.

PhDr. Helena Svobodová, Daniela Houdková

Foto: Daniela Houdková

Stalo se:

STANE SE:

► V květnu, a to konkrétně 19., proběhne v Moravském Krumlově konference Nedrážního republikového výboru Odborového sdružení železničářů, která je přípravou k pozdřimnému konání IX. sjezdu OSŽ.

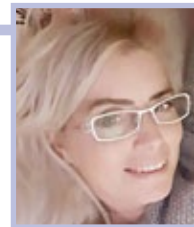
Pro NeRV je podstatné, že post místopředsedkyně OSŽ a předsedkyně NeRV OSŽ bude obhajovat Bc. Renata Dousková a post v gesci NeRV OSŽ jako odborový zaměstnanec a místopředseda NeRV Tomáš Šlachta. Více podrobností najdete na str. 4 v rubrice Vedení NeRV informuje.

► Na den 1. května si můžete zakoupit Májovou celodenní jízdenku a můžete s ní cestovat ve dvou neomezeně vlaky Českých drah ve 2. třídě po celém Česku.

► Správa železnic v letošním roce zabezpečí dalších 130 přejezdů, náklady by měly dosáhnout 1,6 miliardy korun. Díky kontinuálnímu zvyšování úrovně zabezpečení přejezdů se daří snižovat počty nehod, v loňském roce se jich stalo nejméně za 5 let. K příznivému vývoji by měla přispět i nová kampaň varující řidiče před riskantním chováním.

► Inspekce silniční dopravy (INSID) bude při kontrolách využívat nová moderní vozidla. Celkem 21 mobilních expertních jednotek bude vybaveno technologiemi, které umožní důslednější kontrolu porušování předpisů na českých silnicích a dálnicích, a to zejména u nákladní dopravy.

► Nové řídicí oprávnění půjde vyřešit přes Portál dopravy a doklad si bude možno vyzvednout na výdejním místě nebo ve výdejním boxu.

Druhé letošní jednání NeRV přineslo důležitá témata a přípravu na nadcházející konferenci

V pondělí 25. března se v pražském Domě Bohemika uskutečnilo druhé letošní jednání Ne-drážního republikového výboru OSŽ (NeRV). Setkání poznamenala nepříjemná dopravní situace, kdy kvůli odcizeným kabelům na trati mezi Olomoucí a Prahou uvízlo několik účastníků ve vlacích. I přes zpoždění se podařilo jednání včas zahájit a místopředseda NeRV Tomáš Šlachta přivítal přítomné a seznámil je s programem.

Předsedkyně NeRV Bc. Renata Dousková ve svém úvodním vystoupení shrnula aktuální dění v OSŽ, včetně rozdělení příspěvků z Podpůrného fondu či schvalování sportovních akcí. Zmínila také přípravy na mezinárodní konferenci ITF, kterou OSŽ uspořádalo na začátku dubna za účasti zahraničních delegací. Bližší informace budou zveřejněny v podrobném článku ve čtrnáctideníku Obzor.

Připomněla také oslavy 35. výročí OSŽ, které proběhly 13. března. Akce byla úspěšná, přesto upozornila na opomenutí zmínky o vzniku NeRV v připraveném dokumentu o historii OSŽ – druhý díl bude opraven a touto informací doplněn.

Během jednání zazněly aktuální informace o dění ve společnostech České dráhy, ČD Cargo a Správa železnic. V ČD Cargo aktuálně dochází k propouštění stovek zaměstnanců z důvodu poklesu přepravy hnědého uhlí a dřeva, což vedlo ke ztrátovému hospodaření.

Na jednání zavítal i předseda OSŽ Mgr. Martin Malý, který informoval o rozpočtu, investicích a příspěvcích na rekreační pobyty v objektech OSŽ (Kořenov, Železná Ruda, Pec pod Sněžkou, Leptokárie). Zmínil i vývoj nového zákoníku práce a krátce zhodnotil výroční oslavy OSŽ.

Druhá část jednání byla věnována informacím ze základních organizací:

- **OHLA ŽS:** Nové benefity v kolektivní smlouvě – očkování proti žloutence, duchodový příspěvek navýšen o 400 Kč, příspěvek na praní pracovního oděvu.

- **Ústředí OSŽ:** Místopředsedkyně Daniela Švábová referovala o členské schůzi a setkání se slovenskými kolegy.

- **ČD travel:** Během měsíce března proběhly volby do základní organizace, kde je předsedkyní Renata Hořejší.

- **Elektrizace železnic:** Od 1. 4. dva dny home office, kolektivní smlouva stále platí, v lednu došlo k navýšení mezd.

- **Skanska:** Společnost má momentálně vyšší přísun zakázek, ale o to víc bojuje s nedostatkem zaměstnanců. Dále došlo k navýšení stravenkového paušálu.

- **Trilex:** Stavba na D9 přinesla nové řešení provozních problémů a náhradní dopravy, zvýšení mzdy u strojvedoucích.

- **Střední škola technických profesí:** Opět byl zvolen předsedou Oldřich Lošťák, který je ve funkci už 27 let. Probíhá přestavba části školy, kraj podpoří dojíždění studentů.

- **Drážní úřad:** Zaměstnanci drážního úřadu jsou již přestěhováni v nové budově. Začátkem dubna proběhlo jednání s vedením DÚ. Řeší se odměna za záskoky, plánuje se úprava v kolektivní smlouvě o home office.

- **Dopravní zdravotnictví:** Postupně podepisování dodatků, domluveno 4% navýšení i pro zdravotní sestry (Přerov, Olomouc).

Po obědě byla hlavní pozornost věnována nadcházející konferenci NeRV, která proběhne 19. května v hotelu Rokytn v Moravském Krumlově. Předsedkyně Renata Dousková představila organizační detaily a připomněla, že podklady budou zaslány předsedům ZO e-mailem. Na konferenci jsou pozváni i zástupci vedení OSŽ.

Na jednání byl Jiří Kubišta (Elektrifikace železnic) navržen na třetího člena Ústředí OSŽ. Jako náhradníci byli avrženi Oldřich Sobol, Luděk Šebrle a MUDr. Gábina Ritterová.

Zároveň byli nominováni delegáti na IX. sjezd OSŽ, který se uskuteční letos v listopadu. Za NeRV bylo nominováno 11 delegátů a 6 náhradníků.

Do revizní komise nebyl navržen členy NeRV žádný kandidát.

Na závěr zazněla informace o výjezdním zasedání, které proběhne 10.–12. září v areálu Rezort Borovinka (Dopravní podnik města Brna) v Bystřici nad Pernštejnem.

Jednání řídil místopředseda NeRV OSŽ Tomáš Šlachta společně s místopředsedkyní OSŽ a předsedkyní NeRV OSŽ Bc. Renatou Douskovou. Častým hostem jednání Ne-drážního republikového výboru bývá předseda OSŽ Mgr. Martin Malý

Foto: Daniela Houdková

VELETRH AMPER 2025

Ve dnech 18. až 20. března 2025 se na brněnském výstavišti uskutečnil 31. ročník mezinárodního veletrhu AMPER, který je nejvýznamnější událostí v oblasti elektrotechniky, energetiky, automatizace, komunikace, osvětlení a zabezpečení v České republice a na Slovensku. Veletrh přilákal vystavovatele z 25 zemí, včetně Německa, Rakouska, Itálie, Velké Británie, Francie, Polska, Švýcarska, Maďarska, Indie, Číny a Taiwanu.

Mezi vystavovateli nechyběla ani společnost OHLA ŽS, která patří mezi nejvýznamnější stavební firmy v České republice s více než sedmdesátiletou tradicí. Firma se zaměřuje na komplexní realizaci stavebních prací, jejich modernizaci, údržbu a rekonstrukci, a to v oblastech pozemního, železničního, silničního a podzemního stavitelství, vodohospodářských staveb a technologií.

Na veletrhu AMPER 2025 představila společnost OHLA ŽS své nejnovější projekty a inovace v oblasti stavebnictví a infrastruktury. Návštěvníci měli možnost se seznámit s technologiemi a postupy, které firma využívá při realizaci náročných stavebních projektů, včetně modernizace železničních koridorů a výstavby dopravní infrastruktury. Expozice OHLA ŽS přilákala pozornost odborné veřejnosti i potenciálních partnerů, kteří ocenili profesionalitu a zkušenosti společnosti v oboru.

Součástí veletrhu byl také bohatý doprovodný program zahrnující odborné konference a semináře na aktuální technická a obchodně-ekonomická témata, včetně AMPER SUMMIT, kde se diskutovalo o limitech distribučních sítí pro moderní energie-

tiku. Tradiční soutěž ZLATÝ AMPER proběhla v první den veletrhu, kde odborná porota ocenila nejlepší exponáty a inovace.

Na brněnském výstavišti se představily také významné české vysoké školy a výzkumná centra, která prezentovala své inovace a technologické projekty. Vysoké učení tech-

inovice, ale také se zapojily do odborných konferencí. Významné byly například přednášky VUT o moderních mikrosenzorech a VŠB-TUO o využití vodíkových technologií v průmyslu.

Veletrhu se zúčastnili také vrcholoví představitelé společnosti OHLA ŽS, uprostřed generální ředitel Ing. Roman Kocůrek, vpravo finanční ředitel Paolo Bee a vlevo ředitel divize Technologie Roman Dostálék

nické v Brně (VUT) se zaměřilo na inteligentní řízení spotřeby energie a nové materiály pro elektrotechniku. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (VŠB-TUO) ukázala aplikace umělé inteligence pro řízení energetických sítí a chytré budovy. Univerzity nejen vystavovaly své

Veletrh AMPER 2025 opět potvrdil svou pozici klíčové platformy pro prezentaci nejnovějších trendů a technologií v oblasti elektrotechniky a energetiky.

Blíží se Konference nedrážních základních organizací

Rok 2025 je pro Odborové sdružení železničářů (OSŽ) rokem voleb. Již v prvních měsících tohoto roku proběhly volby ve všech základních organizacích (ZO) OSŽ. Do 31. března měly jednotlivé ZO OSŽ možnost zvolit své zástupce a tím zahájit celý volební cyklus, který letos vyvrcholí v listopadu IX. sjezdem OSŽ v Brně. Před tím nás ale čeká ještě několik důležitých událostí, z nichž jednou z klíčových bude Konference nedrážních základních organizací (KNZO).

Konference nedrážních základních organizací se uskuteční 19. května 2025 v Moravském Krumlově, a to v prostorách Hotelu Rokiten. Na konferenci je pozváno 39 delegátů zastupujících ZO OSŽ, které spadají pod NeRV OSŽ. Kromě delegátů se očekává také účast zástupců vedení OSŽ jako hostů, čestného člena NeRV OSŽ a organizačních pracovníků.

Tato konference je jedním z klíčových kroků letošního volebního roku. Delegáti zde zvolí nové vedení NeRV OSŽ, členy Ústředí OSŽ pro období 2025–2029 a také delegáty, kteří budou ZO OSŽ a NeRV OSŽ zastupovat na listopadovém IX. Sjezdu OSŽ. Ten se uskuteční 7. a 8. listopadu v Brně a bude vrcholem letošních volebních aktivit.

Poslední jednání NeRV OSŽ, které proběhlo 25. března 2025, se neslo právě v duchu příprav na nadcházející konferenci. Byly zde projednány a schváleny veškeré materiály potřebné pro hladký průběh KNZO. Vše tedy nasvědčuje tomu, že organizačně i obsahově bude konference dobře připravená a nabídne dostatečný prostor pro konstruktivní diskusi.

Letošní volební období je důležitou příležitostí nejen ke zhodnocení uplynulé práce, ale také k zamyšlení nad budoucím vývojem odborového sdružení. Volby do vedení jednotlivých orgánů jsou klíčovým momentem, kdy mohou členové OSŽ aktivně ovlivnit, jakým směrem se bude organizace ubírat v následujících letech.

Konference KNZO v Moravském Krumlově bude nejen pracovním setkáním, ale také důležitým prostorem pro setkání zástupců jednotlivých ZO, výměnu názorů, zkušeností a upevnění vzájemné spolupráce. **T.Š.**

O čem se (ne)mluví: Význam kolektivního vyjednávání v době legislativních změn

Změny v zákoníku práce, které přišly a přicházejí v roce 2025, výrazně mění podmínky, za jakých se v České republice pracuje. Prodloužení zkušební doby, možnost samostatného rozvrhování pracovní doby, kratší výpovědní lhůty nebo zrušení zaručené

mzdy v soukromém sektoru – to všechno jsou kroky, které mají podle vlády posílit flexibilitu trhu práce. Ale flexibilita je dvousečná zbraň. Zatímco zaměstnavatelé získávají nové možnosti, zaměstnanci se mohou ocitnout v nejistotě. A právě v takových momentech se ukazuje, proč je kolektivní vyjednávání tak důležité.

Zatímco zákon nastavuje minimální mantinely, kolektivní smlouva je nástroj, kterým lze vyjednat podmínky lepší, konkrétnější a přizpůsobené reálné situaci na pracovišti. V době, kdy stát ustupuje od podrobného vymezování pracovních podmínek – jako je tomu u zrušení zaručené mzdy – je kolektivní smlouva často to jediné, co může zaměstnancům zajistit spravedlivé odměňování podle náročnosti jejich práce.

Právě zrušení zaručené mzdy ukazuje, jak důležitá je role odborů. Co dříve určoval stát, musí dnes zaměstnanci vyjednat sami. A kdo bude vyjednávat, když ne odbory? V kolektivní smlouvě lze stanovit tarifní stupně, které zohlední odbornost, zodpovědnost nebo zátež. Totéž platí pro pracovní dobu, nový zákon umožňuje větší míru samostatného rozvrhování, což může být pro některé profese přínosem, ale bez jasných pravidel se může stát nástrojem k neomezené dostupnosti. Kolektivní smlouva může definovat limity, chránit právo na odpočinek a zajistit předvídatelnost směn.

Tam, kde kolektivní vyjednávání dobře funguje, to zaměstnanci poznají na vlastní kůži. Vyšší mzdy, příplatky nad rámec zákona, delší dovolená, příspěvky na stravování, dopravu nebo bydlení. Mnozí z nás tyto výhody berou jako samozřejmost, ale nejsou dané zákonem, jsou výsledkem dlouhodobé práce odborových organizací a jejich schopnosti jednat a hájit zájmy zaměstnanců.

Změny, které přicházejí, by neměly zaměstnance znejistit, měly by je spíše podnítit k větší aktivitě. Teď je ten správný čas mluvit o tom, co v práci opravdu potřebujeme, co by mělo být lépe ošetřeno, co si přejeme do budoucna a co chceme mít za jistoty, bez ohledu na to, jak se zrovna mění zákon.

Kolektivní smlouva není jen formalita. Je to způsob, jak ovlivnit prostředí, ve kterém trávíme třetinu života. Odbory nejsou jen obranou proti zhoršení podmínek. Jsou také cestou, jak dosáhnout lepších. **T.Š.**

Web OSŽ čeká nový design vycházející z potřeb jeho členů

Dne 8. dubna proběhlo jednání Představenstva OSŽ, které tradičně zahájil předseda Představenstva OSŽ Mgr. Martin Malý. Úvodem jednání první místopředseda OSŽ Radek Nekola poděkoval všem organizátorům uspořádaných oslav 35 let OSŽ za výborně odvedenou práci. Oslavy proběhly bez komplikací a důstojně vystihly význam celé akce.

Bc. Renata Dousková, předsedkyně NeRV, informovala, že na posledním jednání NeRV před plánovanou Konferencí nedrážních základních organizací byl schválen návrh kandidátů na vedení NeRV a členy OSŽ-ústředí. A nenavrhuje kandidáta na člena RK OSŽ. Usnesení bylo přijato na podkladě zaslaných návrhů z volebních členských schůzí a konferencí ZO OSŽ.

Závěrem jednání byl členům Představenstva OSŽ prezentován projekt Redesign OSŽ.org, kde byly vypracovány jednotlivé cíle vycházející z reálných potřeb uživatelů webových stránek OSŽ. Na již předem zaslaný dotazník odpovědělo 971 členů. Výsledky uživatelského výzkumu ukázaly, že stávající web je méně přehledný a je za potřebí jeho celkové zjednodušení pro lepší orientaci. Cílem je dát stávajícím webovým stránkám nový, modernější design. Práce na konečné verzi nových webových stránek je na delší časový úsek. Členové Představenstva OSŽ zatím k prvně navržené verzi vedli diskusi a vznášeli potřebné dotazy. Druhá část prezentace byla zaměřena na obsahovou strategii na sociálních sítích. Je důležité zvýšit povědomí o OSŽ, získat nové členy, budovat důvěru a transparentnost, posilovat komunitu, informovat a edukovat. Kolem nových webových stránek se vedla širší diskuze.

Přípravila Daniela Houdková

Bubáci

Původně jsem chtěla psát o nás, tedy o svazových inspektorech BOZP, kteří se sdružují pod hlavičkou OSŽ, ale pak mi došlo, že my těmi pravými (a zlými) bubáky nejsme. Umíme být přece docela milí a málokdy, namísto základního BUBUBU v podobě Kontrolního protokolu, vysíláme temné síly nebo kletbičky na vaše zaměstnavatele (tím teď samozřejmě myslím inspekci práce nebo zaměstnance hygieny). Ale také přiznávám, že pár zaměstnavatelů si to o nás stále myslí a možná je to docela fajn... Ráda bych, stejně jako vy, žila v jiném světě, v tom ideálním, kde dobro vítězí nad zlem a všechny problémy mají svá černobílá řešení. Tam zlí bubáci před ochrannými kouzly utečou a ti na straně dobra zůstanou a brání spravedlnost. A proto vás chci naučit pár ochranných kouzel, které obsahuje kniha zaklínadel s názvem Zákoník práce a kterou my, bezpeč-

áci, ctíme, čteme před spaním a využíváme ve prospěch všech – a proti zlým bubákům zejména...

● **Kouzlo ochranného štítu** – zákon vždy chrání slabšího. Tím je osoba v pozici zaměstnance (je v podřízeném postavení vůči zaměstnavateli).

● **Nejvyšší kouzlo Pracovní ochrany** – nejvyšší ochranné kouzlo, které bdí nad všemi, je vepsáno do § 101 – § 108 této mocné Knihy.

● **Strážní bytosti pomoci** – pomáhají zaměstnancům ve chvílích nejvyšší nouze i v době hojnosti a klidu, mají moc Knihou svěřenou – jsou jimi tzv. zastupci zaměstnanců (mj. odborová organizace).

● **Přikázání spravedlivého vládce** – všem zaměstnavatelům bylo vládou přikázáno vytvářet svým zaměstnancům bezpečné a zdravé pracovní prostředí a mezi sebou na tom spolupracovat ku prospěchu všech a dohodnout se.

● **Rytíři odpovědnosti** – aby zaměstnavatel nebyl na ochranu poddaných sám, má po svém boku rytíře – vedoucí zaměstnance. Ti nesou stejné břímě jako on a musí zajistit, aby kouzlo bezpečnosti nikdy nevyhaslo. A věz, že pokud ty sám dáváš úkoly jinému člověku, stáváš se z tebe též jeden z nich!

● **Kouzlo Spravedlivého Oka** – kniha nedává povinnosti jen pánům pracovišť, ale i samotným pracujícím. Každý poddaný musí konat odpovědně, naslouchat pokynům a nařízením a nesmí se vymlouvat na neznalost – před Spravedlivým Okem zákona žádná výmluva neobstojí.

● **Kouzlo Věštby** – zaměstnavatel není jasnovidce! Pokud se stane nehoda či se něco porouchá, musí být okamžitě rytíři i poddanými varován, aby mohl zasáhnout dřív, než se začne šířit pohroma.

● **Kouzlo neviditelného štítu** – každý zaměstnavatel musí své pracující chránit nejen viditelnými

opatřeními, ochrannými pomůckami, ale i tím, co je očím skryto – školením, plánováním bezpečné práce a prevencí, která je pilířem ochrany, na kterém stojí nejvyšší kouzlo.

● **Magická váha Rovnovážnosti** – v pracovním království panuje rovnováha mezi povinnostmi a právy. Každý zaměstnanec musí nejen znát svá práva, ale též vědět, co se od něj očekává a plnit to, nebo bude potrestán.

● **Vítr zdraví** – čerstvý vzduch a zdravé prostředí nejsou jen přáním, ale povinností. Kniha přikazuje chránit zdraví zaměstnanců prostřednictvím opatření proti všemu nezdravému a nemoci působícímu. Pokud se vítr obrátí a škody způsobí, budou každému nahrazeny v míře, za kterou zaměstnavatel odpovídá.

● **Zvonec odpovědnosti** – Každý má právo hlasitě říci, že se cítí ohrožen nebo že ostatní jsou v ohrožení. Nikdo nesmí být potrestán za to, že upozorní na nebezpečí – naopak, je to hrdinský čin!

● **Prorocký budoucího rozvoje** – Království Práce se stále vyvíjí a kniha ukládá zaměstnavatelům povinnost hledat nové způsoby, jak pracovní prostředí vylepšovat a modernizovat – napořád.

Možná vám zákoník práce jako dobrá pohádka před spaním nepříjde. Možná se vám nezdá být ani zdrojem ochranných kouzel... ale upřímně, četli jste ho někdy a víte, kde jej nalézt? Věřím, že by vám to pomohlo, minimálně v dobách temných a zlých.

PS. Neodpustíte si ještě jedno BUBUBU nakonec... *Kdo ochranná kouzla dodržuje, ten v klidu a zdraví pracuje!*

Je doba zkracování

Od chvíle, kdy jsme spolu mohli trávit celý týden, se mnohé změnilo. Čas má čím dál tím větší cenu a kolektivní akce se dnes téměř nenosí. I proto si moc a moc vážíme alespoň těch tří dnů, které v rámci odborové činnosti věnujete školení BOZP pořádanému Ústředím OSŽ – prostřednictvím svazových inspektorů oddělení BOZP v roli lektorů a za podpory oddělení SPO.

Musíme si přiznat, že to, jak nás čas tlačí, může být i motivující. Díky tomu hledáme nové a nové cesty, jak vybrat to nejdůležitější z ohromného balíku legislativy, který BOZP tvoří, a ty nejlepší způsoby, jak vše využít ve prospěch členů ZO OSŽ. Je

to též doba hledání zajímavých alternativ, jak pro výuku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci využít moderní technologie a postupy, které zkrátí nezáživnou teorii a pomohou laiky rychle dostat do *bezpečácké formy*. Doufáme, že závěrečný testík s využitím mobilních telefonů vás nejen pobavil a zocelil, ale že jste ocenili i okamžitou zpětnou vazbu.

A protože čas má prsty téměř ve všem, rozhodli i o konečném umístění čtyř nejlepších účastníků se stejným počtem bodů – na prvním místě je pan Pavel Lněnička (ZO OSŽ CDP Praha), za ním, v těsném závěsu, paní Dana Hejkalová (ZO OSŽ ŽST Havlíč-

kův Brod), pan Martin Englic (ZO ČD DKV Ústí nad Labem) a pan Petr Doležal (ZO ČD DKV Ústí nad Labem). O vítězi rozhodlo opravdu pár sekund a kdyby šlo o závod, padaly by osobní rekordy. Vždyť ti nejlepší uchazeči o průkaz inspektora BOZP tentokrát zvládli pomyslnou trať jen za o *fous víc* než polovinu vytyčeného času!

Těmito pravidelnými vzdělávacími akcemi Ústředí OSŽ zkracujeme vzdálenost mezi členskou základnou a světem BOZP, který má cenu života a zdraví. Přejeme si, aby to byl čas naplněný, dobře investovaný a s přidanou hodnotou, kterou přináší setkávání lidí se společnými zájmy.

POKUTA NĚKOLIK TISÍC KORUN!

Rodina, která v prosinci přecházela koleje ve stanici Zábřeh na Moravě a vstoupila do cesty projíždějícímu vlaku SC 506

Pendolino, se dopustila přestupku proti zákonu o drahách. Dvě dospělé osoby přecházely spolu se třemi dětmi kolejiště

v místech, kam byl vstup zakázán. Svou chybu rodiče přiznali s tím, že si zákazu vstupu nevšimli. Rodina se díky nepozornosti ocitla ve velice nebezpečné situaci, kdy do kolejiště vstoupila před rozjetý vlak, který stanicí projížděl. Nebýt rychlé reakce strojvedoucího jedoucí soupravy, který začal brzdit, došlo by k fatální srážce.

Drážní úřad uložil oběma dospělým osobám za přestupek pokutu v řádu několika tisíc korun. Zúčastněné osoby si byly vědomy fatálních následků, které jim hrozily. Drážní úřad při rozhodování přihlédl ke všem známým skutečnostem včetně toho, že se rodina sama k činu přihlásila na Policii ČR. Celá situace byla i díky zveřejnění videa v médiích poučením pro všechny. V případě nesouhlasu osob s rozhodnutím plynoucím z příkazního řízení by bylo s rodinou zahájeno běžné správní řízení.

Je třeba si uvědomit, že vstup do kolejiště je zakázán všude tam, kde není výslovně povolen. Ve stanicích na takto vytižených tratích jsou vyznačena místa určená k bezpečnému opuštění nástupiště či příchodu na něj. V drtivé většině případů se jedná o podchody nebo nadchody.

Ilustrační foto: Daniela Houdková

Změny v zákoníku práce

ASO/MPSV

Nová pravidla pracovního volna

Spolu s flexinovelou zákoníku práce vstoupí 1. června 2025 v účinnost také novela nařízení vlády č. 590/2006 Sb., která upravuje okruh a rozsah osobních překážek v práci. Zaměstnanci nově získají například nárok na delší volno při úmrtí blízké osoby, zpřesní se pravidla pro pracovní volno na svatbu a zavedou se jasnější podmínky pro volno při hledání nového zaměstnání. Novela rovněž vyjasňuje některá stávající ustanovení, například v případě doprovodu blízké osoby nebo znemožnění cesty do zaměstnání. Výslovně bude také stanoveno, že ve všech případech, kdy nařízení vlády hovoří o manželích, rozumí se tím i partneři podle občanského zákoníku i zákona o registrovaném partnerství; obdobně se pod pojmem manželství rozumí i partnerství.

„Novela odstraní některé nepřesnosti, které v praxi způsobovaly zbytečné komplikace. Změny ulehčí život zaměstnavatelům i zaměstnancům tím, že jasně nastaví pravidla pro čerpání pracovního volna v důležitých životních situacích,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Úmrtí blízké osoby

Podle novely již nebude nutné prokazovat, že zaměstnanec na pohřbu strávil pouze „nezbýtně nutnou dobu“ – volno bude poskyto-

váno v rozsahu celých dnů. V případě úmrtí manžela (partnera), druhá, dítěte, vnoučete, rodiče, prarodiče nebo sourozence zaměstnance přibude možnost čerpat doplňkové neplacené volno v rozsahu až pěti dnů.

Vyhledání nového zaměstnání

Nově se bude zohledňovat důvod ukončení pracovního poměru. V případě výpovědi nebo dohody ze sankčních důvodů (např. porušení pracovních povinností nebo nesplnění předpokladů) se výpovědní doba zkrátí na polovinu, přičemž tomu bude odpovídat i poloviční rozsah pracovního volna na vyhledání nového zaměstnání oproti ostatním případům. Ve všech ostatních případech zůstane zachován čtyřdenní rozsah pracovního volna.

Základní rozsah volna (v některých případech s náhradou mzdy) může zaměstnanec využít k účasti na pracovních pohovorech nebo k návštěvě Úřadu práce. Pokud tento rozsah vyčerpá a nové zaměstnání si nenajde, bude moci využít nové doplňkové neplacené volno v rozsahu až dvou dnů, určené výhradně pro využití poradenských služeb Úřadu práce.

Uzavření manželství

Při čerpání pracovního volna v rozsahu dvou dnů bude náhrada mzdy nově poskytována

za den konání svatebního obřadu. Dosud nebylo jednoznačně stanoveno, ke kterému dni se má náhrada vztahovat, což způsobovalo problémy zejména u zaměstnanců s rozdílnou délkou směn. Pokud zaměstnanec čerpá pouze jeden den volna (například když svatba připadne na víkend), náleží mu jako dosud náhrada mzdy za tento jediný den.

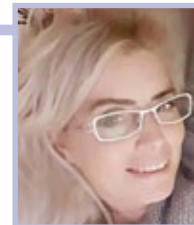
Doprovod

U překážky v práci z důvodu „doprovodu“ se doplní vyjádření „a zpět“, aby bylo jednoznačně stanoveno, že pracovní volno zaměstnanci náleží nejen při doprovodu blízké osoby do zdravotnického zařízení nebo školského poradenského zařízení, ale i při jejím doprovodu zpět.

Znemožnění cesty do zaměstnání

U překážky v práci „Znemožnění cesty do zaměstnání“ (týkající se těžce zdravotně postižených zaměstnanců) se vyjasní, že za relevantní znemožnění cesty je třeba považovat nejen nepříznivé povětrnostní vlivy, ale také živelní události či jiné mimořádné události. Nutnost této změny ukázaly mimo jiné nedávné povodně, kdy vznikaly dohady o tom, zda tyto situace spadají pod dosavadní právní úpravu.

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Pardubice hostily konferenci o digitalizaci železnice – Zapojili se studenti, výrobní a dopravní firmy i zástupci železnice

Ve čtvrtek 10. dubna 2025 se Univerzitní aula A1 v Pardubicích stala dějištěm odborné konference s názvem **Digitalizace dopravy, IT technologie a infrastruktura – Česká železnice v roce 2025**. Akce byla určena nejen odborné veřejnosti, ale především studentům, kterým nabídla jedinečný vhled do aktuálního vývoje v oblasti železniční dopravy.

Velmi zajímavou přednáškou pro studenty byla prezentace technologického optimisty Petra Máry, který přítomné seznámil s využitím umělé inteligence, rozšířené reality a humanoidních robotů ve světě železnice.

Přímo ve vestibulu auly byly umístěny **informační stánky** společností působících v železničním sektoru, kde se mohli studenti osobně seznámit s firmami, které se podílí na formování české železnice a získat tak prvotní informace o pracovních pozicích, které společnosti nabízejí. Mezi **hlavní partnery**

akce patřily například **OHLA ŽS, CZ LOKO, Skanska** a společnost **JLV** – která zároveň patřila mezi hlavní partnery konference.

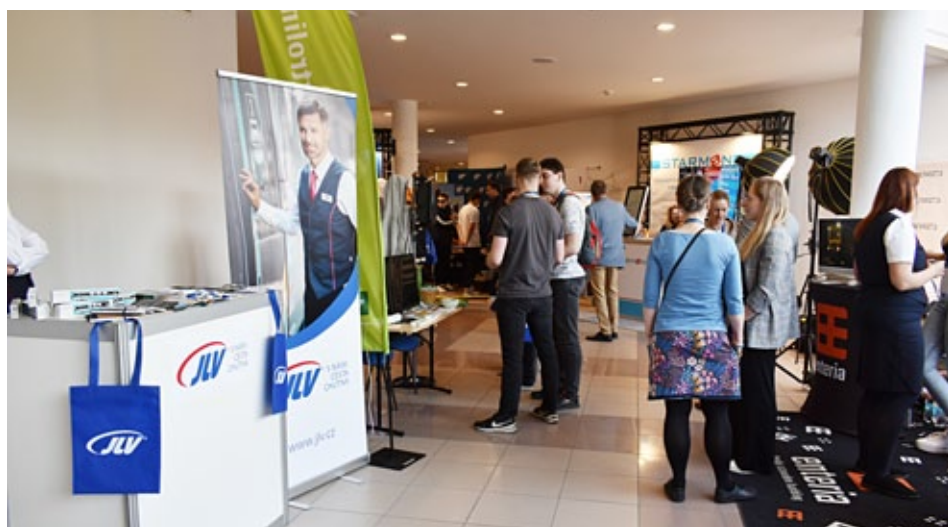
Během interaktivní moderované diskuze vystoupil také generální ředitel **JLV Bohumír Bárta**, který studentům přiblížil pohled společnosti na digitalizaci služeb a budoucnost železničního cateringu. Diskuze se dotkla i očekávání, která železniční společnosti vkládají do mladé generace odborníků.

Za **Odborové sdružení železničářů (OSŽ)** se akce zúčastnil **předseda OSŽ Mgr. Martin Malý**, který podpořil snahu propojovat praxi s akademickou sférou a poukázal na důležitost spolupráce mezi zaměstnavateli, studenty a odbory.

Konference v Pardubicích ukázala, že budoucnost oborů zaměřených na železniční odvětví spočívá nejen v moderních technologiích, ale i v motivované a vzdělané nové generaci.

Pardubickou konferenci moderoval poslanec Martin Kolovratník. Na snímku v rozhovoru s předním českým technologickým vizionářem Petrem Márou

SON stojí za nájemci u nás i v zahraničí

Jednou měsíčně se setkává pracovní skupina k pracovním vztahům Grémia ministra pro místní rozvoj. Jsme rádi, že ministerstvo pracovní skupinu se zástupci všech zainteresovaných stran v nájemních vztazích iniciovalo a můžeme tak pokračovat ve snaze o řešení problémů týkajících se došupného nájemního bydlení.

Ať už jde o problematiku vyúčtování služeb s ohledem na nové technologie, kaucí a jejich úročení, úpravu doby nájmu, řetězení smluv na dobu určitou, zrychlení vyklizovacího řízení atd. Všechny

zúčastněné strany se shodly na potřebě změn v této oblasti.

Především na nájemních smlouvách primárně na dobu neurčitou,

ukončení nájmu pouze ze závažných důvodů nebo zajištění větší transparentnosti nájemních vztahů. O sjednocení pravidel ochrany

nájemců v zemích Evropské unie se snaží i Mezinárodní unie nájemníků (IUT), této iniciativě vyjadřuje podporu také Sdružení nájemníků ČR, které jako člen IUT hájí práva nájemců na národní i mezinárodní úrovni.

„Věříme, že stejně jako máme jednotná pravidla na ochranu spotřebitelů, měla by i pravidla nájemního bydlení být nastavena podobně. Evropská unie by měla zajistit, aby členské státy přijaly legislativu, jež zaručí, že každý nájemník bude mít transparentní písemnou smlouvu, která bude respektovat bydlení jako lidské právo, bude informativní a v souladu s národními i místními předpisy na ochranu nájemníků,“ sdělila Lenka Veselá.

Past na seniory: místo bydlení datové schránky

Vážné obavy v souvislosti s návrhem zavést možnost doručování písemností prostřednictvím datových schránek jako formy komunikace v nájemních vztazích vyslovilo Sdružení nájemníků ČR. Návrh v rámci projednávání sněmovního zákona o podpoře bydlení je podle Sdružení nevhodný a v rozporu se zájmy nájemců.

„Návrh neodpovídá aktuálním potřebám a hlavně reálným schopnostem zranitelných skupin obyvatel. Zejména pak seniorů, osob se zdravotním postižením,

rodičů samoživitelů a dalších občanů, kteří ve svém reálném životě nemají přístup k potřebné technice, ani nemají dostatečné digitální dovednosti,“ říká předsedkyně Sdružení SON Lenka Veselá.

Podle názoru Sdružení by zřízení datové schránky nájemcem jen kvůli požadavku pronajímatele bytu představovalo automatickou zákonnou povinnost komunikovat touto formou i se státními orgány – soudy, úřady, obcemi a dalšími institucemi. „Že toho nebude reálně schopen, protože nebude mít přístup k potřebné technice, budou mu k tomu scházet potřebné kompetence apod., již nikdo nebude řešit,“ dodává Lenka Veselá.

Argumenty Sdružení sdílají a podporují seniorsky orientované organizace i organizace pracující s lidmi, kterých se tento návrh týká, stejně jako Občanské sdružení majitelů domů v ČR.

Pokračování na další straně...

ÚVODNÍ SLOVO

Milé kolegyně, milí kolegové,

před sebou máte nové číslo našeho newsletteru. V minulých měsících a týdnech je téma bydlení probíráno v médiích i mezi politiky. Toto prostředí nabírá stále větší dynamiku, ta se odráží i v naší práci, naší účasti na konferencích, workshopech, setkáních. Snažili jsme se být všude tam, kde jsme to považovali za nutné, abychom mohli prezentovat okruhy svých názorů, připomínek a podnětů týkajících se legislativy v oblasti nájemních vztahů, uplatňování práv nájemců, dostupnosti bydlení, jeho podpory atd.

Nechyběli jsme mezi členy skupiny Grémia ministra pro místní rozvoj, v jehož rámci vedeme debaty s představiteli MMR, v rámci dalších jednání pak i se zástupci prona-

jimatelů. Aktivně jsme se zúčastnili konference Dynamika proměn bydlení a společně s předsedou Asociace nájemního bydlení Jakubem Vysockým i na diskusním setkání Andreje Babiše v Ostravě k aktuálním otázkám dostupného bydlení pro všechny. Důrazně jsme se ohradili i proti návrhu zavést možnost doručování písemností prostřednictvím datových schránek jako formy komunikace v nájemních vztazích.

Bydlení se stává klíčovým tématem politických debat, hovoří se o růstu cen nájmu, digitalizaci nájemního bydlení, nedostupnosti vlastnického bydlení aj. To vše může vést k dlouho očekávaným zákonným změnám, ke kterým chceme přispět. Usilujeme o to, aby práva nájemců byla v EU upravena jednotně a obdobně, jako je tomu u práv spotřebitelů.

S přicházejícím jarem vám přejí mnoho svěží energie a spoustu příležitostí k úsměvům.

S úctou, **Mgr. Lenka Veselá**
předsedkyně SON

Konference Dynamika proměn bydlení

Odborníci z různých oblastí zabývající se bytovou problematikou se sešli v Ostravě u příležitosti 27. ročníku konference Dynamika proměn bydlení.

Po úvodním slovu odborného garanta konference Stanislava Endla z Fakulty stavební VŠB-TU Ostrava vystoupili zástupci Státního fondu podpory investic, Státního fondu životního prostředí, Magistrátu města Ostravy a další odborníci a zástupci organizací, které se problematikou bydlení zabývají.

Naši organizaci reprezentovala Lenka Veselá, předsedkyně Sdru-

Z KONFERENCE. Lenka Veselá ze Sdružení nájemníků ČR představila hlavní problémy nájemního bydlení a legislativní změny. FOTO: ARCHIV SON

žení nájemníků ČR, která představila hlavní činnosti našeho spolku a hovořila o nejčastějších problémech, se kterými se v našich poradnách setkáváme. Tématem jejího příspěvku byla dále ochrana nájemců, která reálně v praxi klesá s rostoucím počtem smluv na dobu určitou, upozornila rovněž na změny, které jsou současně v legislativním procesu, jako je zákon o podpoře bydlení, vyklizovací rozkaz, datové schránky atd.

Účastníci konferenci se shodli na tom, že současná situace v oblasti dostupnosti bydlení není dobrá a jsou potřebné legislativní změny, které by nynější stav zlepšily.

Novela zvedne limity pro opravy v nájmu

Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo návrh novely nařízení vlády č. 308/2015 Sb., které upravuje pravidla pro drobné opravy a běžnou údržbu v nájemních bytech. Návrh nyní míří do mezirezortního připomínkového řízení a po schválení by měl vstoupit v účinnost od 1. ledna 2026.

Navržená změna počítá se zvýšením finančních limitů, které určují rozsah povinností nájemce v oblasti drobných oprav. Limit nákladů na jednu opravu by se měl zvýšit z dosavadních 1 000 Kč na 1 500 Kč. Roční finanční limit, kte-

ce. Konkrétní aktuální výši těchto limitů bude Ministerstvo pro místní rozvoj každoročně zveřejňovat na svých webových stránkách.

Sdružení nájemníků ČR připomíná, že i nadále platí, že drobné opravy a běžnou údržbu v bytech hradí nájemce. Pronajímatel však zůstává odpovědný za to, aby byt byl nájemci předán ve stavu způsobilém k řádnému užívání, a má povinnost zajišťovat opravy a odstraňovat závady, které nespádají do kategorie drobných oprav. Tato odpovědnost se navrhanou novelou nijak nemění.

V případech nejasností, zda konkrétní oprava nebo údržba spadá do povinností nájemce, nebo jde již

ry se počítá podle podlahové plochy bytu, by se měl nově stanovit ve výši 150 Kč za každý metr čtvereční místo dosavadních 100 Kč.

Součástí navrhané novely je také mechanismus, podle kterého se budou tyto částky v budoucnu pravidelně valorizovat podle infla-

o závadu, kterou má řešit pronajímatel, se mohou nájemci i pronajímatelé obrátit na Sdružení nájemníků ČR. Poskytujeme odborné poradenství v oblasti nájemního bydlení a jsme připraveni pomoci s výkladem právních předpisů i řešením konkrétních situací v praxi.

Past na seniory: místo bydlení datové schránky

...pokračování z předchozí strany

Podle slov předsedkyně Rady seniorů ČR Lenky Desatové 46 % seniorů nad 65 let nemá přístup k internetu. „Mnozí senioři se na nás dokonce obraceli s upozorněním, že v odlehlých lokalitách mají problém i s mobilním signálem. Je třeba rovněž vzít v úvahu, že zdravotní stav řady seniorů jim neumožní datovou schránku ovládat samostatně. Může tak dojít k jejímu zneužití, pronajímatel může jejím prostřednictvím zjistit citlivé údaje seniora či jiné osoby, ale také odesílat například žádosti a podání na úřady práce, státní orgány, soudy apod. Jsme přesvědčeni, že u seniorů nad 75 let je povinnost komunikovat prostřednictvím IT špatné řešení,“ uvádí Lenka Desatová.

Ředitelka Platformy pro sociální bydlení Barbora Bírová poukazuje na skutečnost, že u velké skupiny sociálně slabých občanů, s nimiž Platforma pracuje především, je šance pořídit si chytrý telefon mizivá. „A totéž platí pro schopnosti používat jej. Cesta k bydlení se zamýšleným návr-

hem nové komunikace přes datové schránky by se lidem v bytové nouzi velmi zkomplikovala,“ upozorňuje Barbora Bírová.

Problematika nájemního bydlení v České republice je již nyní velmi složitá. Nájemné je vysoké, dostupnost bydlení klesá a mnozí nájemci čelí neustálé nejistotě, která vyplývá z nepravdivé legislativní ochrany a praxe uzavírání krátkodobých smluv. Otázka datových schránek je podle výše uvedených organizací téma, které může být odloženo do doby, než digitalizace státní správy dosáhne takové úrovně, aby byla snadno dostupná a uživatelsky přívětivá pro všechny skupiny obyvatel. Zavedení možnosti doručování písemností prostřednictvím datových schránek jako formy komunikace v nájemních vztazích by současně době ještě více prohloubilo bariéry v přístupu k bydlení pro mnoho občanů, zejména těch nejzranitelnějších.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt
„Odborné bytové poradenství“
je podporován MMR ČR.

Zpravodaj SON:

vydává Sdružení nájemníků České republiky, z.s., nám. Winstona Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Šéfredaktorka: Mgr. Lenka Veselá, tel.: +420 733 633 679, e-mail: info@son.cz

Grafické zpracování: HV Design, www.hvdesign.cz

Zdravé nohy – základ pracovní pohody

Ať už celý den stojíte, chodíte po nástupišťích, pracujete v dílnách nebo trávíte směny v kanceláři, **chodidla nesou váhu celého těla** – doslova. Přesto na ně často zapomínáme. Správná péče o nohy začíná u **vhodné pracovní obuvi**, ale pokračuje dál: **cvičením, prokrvováním a odpočinkem**.

Dobrá pracovní obuv (viz. obrázek č.1) by měla splňovat několik zásad:

- ♦ **Správná velikost a šířka** – stísněné prsty vedou k otlakům a deformacím
- ♦ **Opora klenby** – pomáhá předcházet bolestem i propadlé klenbě
- ♦ **Protiskluzná podrážka** – důležitá bezpečnostní funkce, zejména na halách a peronech
- ♦ **Odpružení** – tlumí nárazy a chrání klouby
- ♦ **Prodyšnost** – noha se nepotí, méně rizika plísní

Mnoho zaměstnanců na železnici, ve stavebnictví nebo v průmyslových provozech tráví v uzavřených botách až deset hodin denně. Nedostatečná nebo nekvalitní obuv pak vede k problémům s držení těla, bolestem nohou, kolen, zad a někdy dokonce i hlavy.

Výběr vhodné pracovní obuvi mají často na starost pracovníci BOZP a zástupci odborů. Ne vždy se jim ale u zaměstnavatele podaří prosadit kvalitnější, byť dražší obuv. A právě proto bychom neměli zapomínat na pravidelnou péči o chodidla.

Tady nastává důležitý moment – uvědomit si, že chodidlu musíme věnovat stejnou péči jako jiným částem těla. Vzhledem k tomu, že většina zaměstnanců na železnici, na stavbách či v průmyslových halách mají nohy v botách uzavřeny až deset hodin denně, nevyhnou se problémům s tím spojeným.

Chodidlo tvoří složitý systém svalů, vazů a kostí. Navíc každá část chodidla odpovídá jednotlivým orgánům a částem těla (viz. obrázek č. 2).

Zóny na chodidle podle reflexní terapie:

- ♦ **Prsty** – hlava, oči, uši, dutiny
- ♦ **Polštářek pod prsty (nártní klouby)** – plíce, srdce
- ♦ **Střední část chodidla** – žaludek, slinivka, ledviny
- ♦ **Pata a kotník** – tlusté střevo, pohlavní orgány, sedací nerv
- ♦ **Vnitřní hrana chodidla** – páteř
- ♦ **Vnější hrana** – ramena, paže, kolena

Jak se tedy o chodidla starat, aby nás nesly co nejdéle bez bolesti a potíží? Cvičením, masáží a koupelí.

1) Cvičení je aktivuje, posiluje a zlepšuje cirkulaci krve. Stačí pár minut denně, ideálně ráno nebo večer. Ke cvičení můžete použít jakékoliv pomůcky (obrázek č. 3), které buď máte doma, nebo je zakoupíte ve sportovních či rehabilitačních potřebách. Cviky můžete provádět i doma u televize anebo v kance-

láři při sedavém zaměstnání. Cviky pomáhají na ostruhy na patách, vybočené palce, ploché nohy, klenbu chodidla.

2) Masírováním chodidlo aktivujete a prokrvujete. Ideální jako masáž je chůze naboso ideálně po trávě, písku, kamenitém chodníku nebo doma po různých předmětech.

3) Vodní lázně příjemně uvolní vašim nohám, a to buď v podobě koupele nebo také sprchováním, kde je ideální střídat teplou a studenou vodu.

S fitness instruktorkou Karolinou Jarošovou (obr. 4) jsem nafotila pár cviků, které jsou vhodné cvičit s chodidly, aby se předešlo nejdříve zdravotnímu problému. Více informací najdete na webových stránkách myfitnesslife.cz.

Rolování a mačkání míčku pod chodidlem – uvolní napětí a stimuluje nervová zakončení, pomáhá na ostruhy na patách (obr. 5, 6).

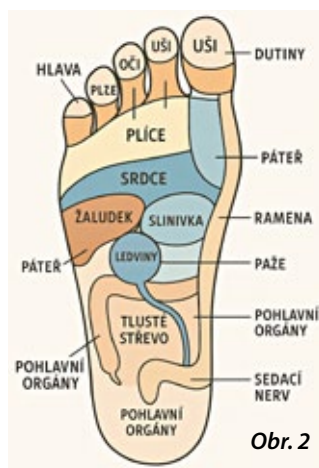
Rozhýbávání prstů – vědomě je roztahujete, ohýbejte, přitahujte k sobě, tlak palců proti sobě je ideální cvik na vybočené palce (obr. 7, 8).

Zvedání drobných předmětů – třeba kapsník nebo tužku prsty nohou.

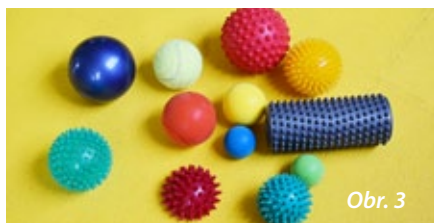
Na závěr už jen musím zdůraznit tu nejdůležitější věc pro chodidla – odpočinek. Takže „hodte si nohy na stůl“, aby se mohla chodidla odkrýt a ulevit si tak od celodenního chození či sezení za stolem.

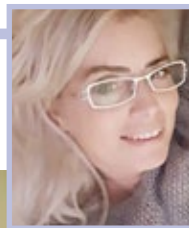
Obr. 1

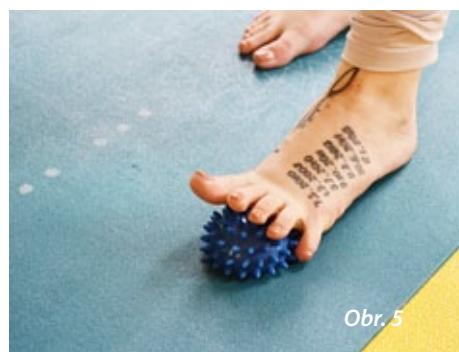
Obr. 2

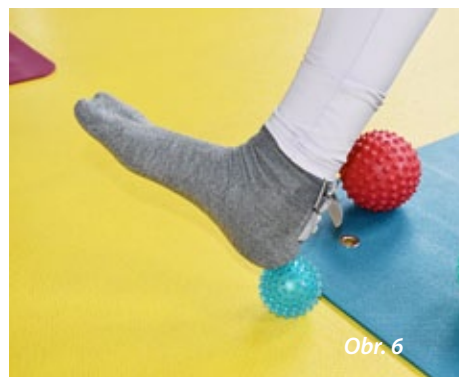
Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Velikonoce jsou svátky jara, naděje a nových začátků

Po dlouhých měsících zimy, kdy příroda spala pod bílou peřinou, se znovu probouzí. Všude kolem nás se rodí nový život – pupeny se otvírají, tráva se zelená a slunce hřeje o něco laskavěji. Stejně jako země, i my cítíme potřebu nadechnout se, začít znovu, s čistým listem a otevřeným srdcem.

Velikonoce jsou jedním z nejvýznamnějších svátků v roce. Spojují v sobě hluboké náboženské tradice s lidovými zvyky, příchod jara a obnovu života. Ať už slavíme jejich duchovní rozměr nebo se těšíme na malovaná vejce, pomlázku, Velikonoce mají co nabídnout každému.

Původ a význam

Z křesťanského pohledu Velikonoce připomínají ukřižování a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Jsou vrcholem postního období, které trvá čtyřicet dní a začíná Popeleční středou. Největšími

dny velikonočního týdne jsou Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota a samotná Velikonoční neděle.

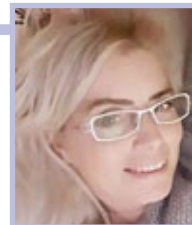
V českých zemích se s Velikonocemi pojí řada zvyků, které sahají hluboko do minulosti. Symboly plodnosti, zdraví a nového života – jako jsou vejce, pomlázka či beránek – odrážejí pohanský původ oslav jara, které byly později propojeny s křesťanskou tradicí.

Co představují jednotlivé symboly Velikonoc?

○ **Malovaná vejce** symbolizují nový život. Každý kraj má své typické techniky zdobení – voskování, vyškrabování nebo batikování.

○ **Pomlázka**, spletená z vrbových proutků, je tradičním nástrojem koledníků. Šlehání má podle pověry dívkám přinést zdraví a krásu.

○ **Velikonoční beránek**, upečený z piškotového nebo máslového těsta, je oblíbenou

pochoutkou a zároveň připomínkou Krista, „Beránka Božího“.

○ **Kraslice a mazanec** patří neodmyslitelně ke slavnostní tabuli stejně jako nádivka nebo jarní bylinky.

○ **Zajíček se považuje za symbol zmrtvýchvstání.** Jelikož nemá oční víčka, nikdy nespí. Tradice zajíčka, který nosí vajíčka, dorazila do České republiky z Německa. Zajíc patří k symbolům Velikonoc i proto, že se na jaře často dostává do blízkosti lidských obydlí, kde hledá potravu.

V moderní době se Velikonoce slaví různě – někteří dodržují staré tradice, jiní si užívají prodloužený víkend v přírodě. Děti se těší na koledování, dospělí na setkání s rodinou a první grilování. A přestože se způsoby slavení mohou lišit, zůstává společný jmenovatel: radost z nového začátku, svěžesti jara a obnovy života.

Velikonoční desatero

1. Nezmaluj bližního svého víc, než je slušné.

Pomlázka ano, ale nepřeháněj to. Není to gladiátorský turnaj.

2. Nevyplytvej všechnu slivovici na první koledníky.

Pamatuj: přijde jich víc. A někteří umí zpívat „Hody hody doprovody“ i s druhým refrénem.

3. Neber jméno zajíčka nadarmo.

On za fakt nemůže, že ti přinesl jen tři vajíčka a jedno bylo natvrdo.

4. Pamatuj, že kraslice jsou na okrasu, nikoli na paintball.

Ano, jsou krásné. Ale NEHÁZEJ je po koledních, i když zazvoní potřetí.

5. Uctivej mazance, beránky a nádivky, neboť oni tě nasytí.

A pokud nepečeš, modli se, ať to udělala aspoň babička.

6. Cti zelený čtvrtek – aspoň špenátovou pizzou.

Nebo aspoň mentolovým bonbonem. I snaha se počítá.

7. Neseď celé Velikonoce u televize.

Zajíček tě doma nenajde. A taky to není vánoční maraton pohádek.

8. Nepodceňuj koledníky – zvlášť ty malé.

Mají neuvěřitelnou výdrž, hlasitost a dokáží objevit i vajíčka schovaná za lednicí.

9. Nezabíjej náladu tím, že řekneš „Velikonoce jsou jen komerce“.

Radši si dej vajíčko. Nejlépe plněné nugátem.

10. A hlavně: raduj se z jara, protože to přežili i hyacinty na balkoně!

A když zvládly mrazy a sněh v dubnu, zvládneš i ty tetičku s pomlázkou.

Barvení vajíček v cibulových slupkách

Hledání čokoládových zajíčků

Pečení velikonočních beránků

Tradiční velikonoční mazanec

Foto: Jana Dresslerová, Denisa Čermáková a Daniela Houdková

ROSTE ZÁJEM O POZNÁVACÍ ZÁJEZDY I CESTOVÁNÍ VLAKEM

Zájem o poznávací zájezdy mezi našimi cestovateli roste a přináší zajímavé trendy. Podle dat cestovní kanceláře Travel Family jsou nejžádanějšími destinacemi evropské metropole a turisté neváhají investovat do zážitků i pohodlí. Průměrná útrata za jednu rezervaci činí přibližně 15,5 tisíce korun na osobu.

Nejoblíbenější destinace:

Evropská klasika vede

Mezi nejčastěji rezervované destinace patří Paříž, Barcelona, Řím, Hamburk, Londýn a Salzburg. Paříž zůstává ikonickou volbou díky kombinaci historie, kultury a romantic-

ké atmosféry. Klienti také rádi spojují návštěvu Paříže s dalšími metropolemi. Obrovské oblibě se například těší prodloužený víkend s leteckou dopravou a jedinečným vlakovým výletem Eurostarem pod kanálem La Manche do Londýna. „Paříž se naplno vrátila do hledáčku českých cestovatelů poté, co loni s ohledem na Olympijské hry a opatření, která s nimi souvisela, dávali Češi přednost spíše jiným evropským metropolím. Letos naopak Paříž láká běžné turisty zpět. A to například na znovuotevřenou katedrálu Notre-Dame,“ říká Martina Blahová, generální ředitelka cestovní kanceláře Travel Family.

Cestování vlakem na vzestupu

Zájezdy s vlakovou dopravou získávají stále větší popularitu, zejména díky pohodlí a atraktivním trasám. Největší zájem je o výlety na prodloužený víkend do destinací jako Hamburk, Vídeň či Budapešť. Významné oblibě se těší také prodloužené víkendy vlakem do rakouských Alp – například zájezd do Lince a Salcburku, který zahrnuje návštěvu Wolfgangsee a výlet zubačkou na Schafberg. Mezi novinky patří vlakový zájezd do Mnichova a Innsbrucku s plavbou lodí po jezeře Achensee a výjezdem zubačkou na historickou trať Achenseebahn.

Dalším atraktivním vlakovým zájezdem je poznávací zájezd do Německa s návštěvou Norimberku, Výmaru a Erfurtu, který kombinuje bohatou historii těchto měst s pohodlným cestováním vlakem.

Češi stále více vyhledávají kombinace poznávání a odpočinku a důležitá je pro ně i možnost vlastního programu, ať už jde o kulturní výlety do Říma nebo Lisabonu s možností vlastního volna a programu během části pobytu, nebo o tematické cesty kombinující poznání a odpočinek. Příkladem jsou poznávací zájezdy na Tureckou riviéru. Ty zahrnují program od prohlídky antických památek po návštěvu magické krajiny Kappadokie a současně také možnost odpočinku a koupání u moře.

Naši tuisté objevují svět s nadšením

Poznávací zájezdy jsou u zákazníků z České republiky stále populárnější, a to nejen díky krásným evropským metropolím, ale také díky rostoucímu zájmu o pohodlné a tematicky zaměřené cesty. „Češi poznávací zájezdy milují a chtějí zažít a vidět co nejvíce doslova během pár dnů. Proto jim nevadí ani extrémně nabitý program – i v tom se liší od turistů z dalších zemí,“ dodává Martina Blahová, generální ředitelka Travel Family. Vedle tradičních leteckých zájezdů bude dále růst popularita zájezdů vlakem, ať už díky pohodlné dopravě nebo právě díky zážitkům z cest neobyčejnými vlakovými spoji.

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Jiří Franci – ŽPSV Doloplazy

Magdalena Stránská – CZ LOKO

Ing. Radka Bejvlová – Drážní úřad

Monika Vitnerová – OSŽ Ústředí

Jaroslav Šindel – RegioJet